

Problemen die kunnen voorkomen bij de kweek van zangkanaries.

Organisatie : Kanaria Torhout.

2012

Deze korte voordracht behandelt de belangrijkste problemen die kunnen voorkomen bij de kweek van kanaries. Nuttige tips worden megedeeld om bepaalde moeilijkheden te vermijden. Ook wordt bijzondere aandacht geschonken aan de bestrijding van de gevreesde bloedluis en het grootbrengen van de jonge vogeltjes in het algemeen.

Voor meer info :

Alain LOUAGIE – secretaris Kanaria

0499/38.18.39

alain.louagie@telenet.be

Web :

<http://www.kanariatorhout.be/>

<http://www.canaridechant-harzerkanariezang.be/>

1. Inleiding

Kanaria Torhout ?

De vereniging , opgericht in 1911 heeft als doel om de kanariezang (**de harzerzang**) te verbeteren.

De activiteiten van onze vereniging zijn : maandelijks vergaderingen, informatieavonden (kweek,zang,enz.), organisatie van meerdere jaarlijkse wedstrijden.

Momenteel telt Kanaria 18 leden. In België zijn ongeveer 80 geregistreerde harzerzangkwekers.

Doel van deze avond ?

De oorzaken van een slechte of géén kweek op een eenvoudige manier beschrijven

2. Beschrijving van het doemsenario

Hoopvol wordt het kweekkoppel in de kweekkooi samengebracht. Belangstellend en tevreden volgt de kweker de nestbouw. Vervolgens volgt hij, dag na dag, het leggen van de eieren en dan komt het ongeduldig wachten tot het broedsel gaat uitkomen. De broedtijd (= ± 14 dagen) is voorbij, maar van jongen is géén sprake. Het meest mooie deel van de kanariehouderij wordt voor hem een pijnlijke nachtmerrie. Zijn wekenlange verzorging diende voor niets en hij voelt zich een grote mislukking omdat hij géén uitleg heeft over de gang van zaken.

Er ligt géén gepast antwoord klaar voor wat betreft het falen van de kweekvogels, maar er zijn toch zaken waarop u dient te letten vooraleer u de vogels bij elkaar doet.

3. Waarop moet men letten vooraleer men begint met kweken ?

a. Zijn de vogels in optimale conditie ?

De vogels moeten bij voorkeur aan volgende normen voldoen :

- één grote forse vogel die helder uit de ogen kijkt 😊

- bij het opblazen van de veertjes van de buik zien we een dun laagje geel vet die geen adertjes vertoont. ☺

Vogels die zeker niet geselecteerd worden zijn :

Vogels die een scherp borstbeen bezitten en die te licht aanvoelen, waarvan de buik paars is of een grote levervlek vertoont, rochelende of hijgende vogels, niet volledig uitgeruide vogels, extreem zware vogels. ☹

Bij de oudere poppen die het vorig seizoen niet voldaan hebben in de kweek (indien er géén andere oorzaken van mislukking zijn – zoals man was onvruchtbaar, kweker was ongeduldig en is te vroeg begonnen,.....) is men streng en onverbiddelijk. ☹

Meerjarige poppen die (zonder) problemen ten minste vijf jongen groot gebracht hebben in twee broedsels, geen legnood hadden of vederpikkers zijn, kan men gebruiken voor de kweek.

b. Waren de pop en de man wel broedrijp – zijn we niet te vroeg begonnen ?

Het steeds maar vroeger willen kweken met de vogels is een gekend fenomeen en hoeft **niet** een oorzaak te zijn voor een mislukte kweek.

De vogels moeten **minstens 10 maanden oud** zijn en **de juiste voorbereidingsfase** (voldoende lichten en voldoende warmte) ondergaan hebben.

Geduld zal meer opbrengen dan alles geforceerd te gaan doen. ☺

c. Aanwezigheid van luizen ? ☹

Door de aanvallen van deze ongewenste “gasten” wordt er zeer onrustig gebroed wat leidt tot het verlaten van de nesten in de nacht door schrik. De volgende dag zijn de eieren koud of liggen de jongen dood in het nest.

Door de onophoudelijke aanvallen van de honderden mijten verzwakken de jonge vogels in de nesten zo snel dat de bleke lichaamskleur en de bleke keelholte bij het sperren opvalt.

Na enkele uren of dagen hebben ze de kracht niet meer om te azen en volgt de dood snel.

Het is belangrijk om luisvrij aan het kweekseizoen te

beginnen. Dit kan door het materiaal en het lokaal nauwgezet te reinigen en te behandelen.

d. Knaagdieren (muizen) elimineren.

Muizen zorgen voor onrust waardoor de poppen de nesten verlaten met veel onbevuchte eitjes tot gevolg.

e. Grote aandacht besteden aan de zitstokken.

Bij te dunne en losse zitstokken kan de pop zich niet goed vasthouden gedurende de bevlieging.

Te hoog geplaatste zitstokken leidt tot problemen voor de man met het bevliegen van de pop.

Goed gemonteerde zitstokken (diameter 15 mm) of platte zitstokjes zullen onbevuchte eieren voorkomen.

Ook aandacht besteden aan de nagels van de kweekvogels : indien nodig knippen. (! Niet in het bloedvat knippen)

f. Aandacht voor de nestbouw.

Zorg dat het nest mooi vast zit in de nestpot. (*bij voorkeur gebakken klei*). Kleef het nest vast in de pot opdat het zich niet meer kan draaien. Vorm het nest met een gloeilamp.

g. Vechtende man en pop ☹

Soms werd een pop reeds gekoppeld aan een andere man. Je kunt dit vast stellen door te luisteren naar de lokroep van de pop en het antwoord van de steeds reagerende man. Indien het niet klikt tussen het koppel dan moet je het splitsen anders is er een grote kans op onbevuchte eieren. Poppen die geen enkele man aanvaardden, zijn waardeloos voor de kweek.

h. Het verstrekken van een goede evenwichtige voeding.

De voeding is afhankelijk van de periode van het jaar. Wij maken onderscheid tussen een onderhoudsvoeding, een kweekmengsel en een mengeling voor onze jonge kanaries in de volière. Zie laatste bladzijde. Het is ook mogelijk om pellets te voederen.

4. Chronologische evolutie van de kweek

a. Wisselbroed (één man voor meerdere poppen – man blijft niet bij pop)

17 dagen na het kippen :

de jongen achter draad steken – opletten dat pop ze kan doorvoeren.

18 dagen na de kipdatum :

nieuw nest + nestmaking geven aan de pop.

19 dagen na de kipdatum :

een man bij de pop laten.

20 dagen na de kipdatum :

bij de jongen water, eivoer en gemalen zoet raapzaad zetten.

26 – 35 dagen na kipdatum :

de jongen in de volière plaatsen.

Zorg ervoor dat in de volière steeds voldoende zaad, krachtvoer, gemalen zoet raapzaad en vers water is.

b. Koppelbroed (één man + één pop – man blijft bij pop)

Het verschil ten opzichte van wisselbroed :

na 15 dagen de nestpop met jonge vogels naast de voederbak plaatsen en een nieuwe nestpot + nestmateriaal aan de pop geven.

c. Opvang van de jonge takkelingen in de volière.

- zorg voor een droge bodem (bijvoorbeeld : door gebruik van kleine beukenschilfers)

Een droge bodem is een preventieve bescherming tegen coccidiose

- Vermijd overbevolking

- zorg voor afzonderlijke stokken van 8 cm (tegen vederplukken)

- indien géén zieke vogels – dien géén overbodige kuren toe.

- ent de jonge en oude vogels in tegen de kanariepokken en dit uiterlijk tegen begin juli.

5. **Enkele bijzondere tips.**

a. **Nazicht van de nesten – kippen van de eieren**

Een goede raad: Stoor uw vogels zo weinig mogelijk.

Wanneer onze vogels aan het broeden zijn of de jongen uit het ei gekomen zijn is rust in de broedkamer een vereiste. Op deze plaatsen mogen we nu niet allerlei werkjes verrichten. De aanwezigheid van de verzorger wordt beperkt tot het verstrekken van vers drinkwater en voedsel. Bij een nestcontrole moet een paniekerige vlucht uit de nestplaatsen vermeden worden. We verwachten in deze periode dat het popje zijn jongen warm zal houden en zal voederen. Deze taken verrichten de vogels het best in stilte.

Wat gebeurt er wanneer de verzorger de kweekplaats betreedt en de pop van het nest is?

Ze blijft instinctief stil zitten met andere woorden ze wil haar nest niet verraden. Bijgevolg blijven de jongen onbedekt en worden koud. Vele en onnodige bezoeken zijn af te raden.

Indien men bij het betreden van de kweekplaats, bemerkt dat vele poppen niet op het nest zitten, kan men ook iets later terugkeren en dan het noodzakelijke doen.

De geboorte van een jonge vogel is een grote gebeurtenis die door vele liefhebbers met veel ongeduld wordt afgewacht. Sommigen kunnen hun nieuwsgierigheid niet bedwingen en verwijderen de pop met de hand van het nest om te zien of er al jongen zijn. De pop verlaat impulsief het nest en de verzorger begrijpt dan niet waarom de vogel de jonge vogels te weinig voedert.

De vraag rijst: wie is hier de schuldige ???

De aanwezigheid van hun vertrouwde verzorger beschouwen ze niet als een gevaar, maar het staat vast dat ruw of onhandig ingrijpen de ouderdieren ernstig zal verontrusten. Een dergelijke behandeling vergeten de vogels niet. De persoon die ze zo goed kenden en vertrouwden schuwen ze nu. De goede verhouding tussen verzorger en vogel is gebroken, en er is geen vertrouwen meer in elkaar. Instinctief zal het moederdier haar jongen trachten te beschermen – het incident is niet vergeten – ze verlaat het nest niet meer – ze voedert de jongen minder.

Een veel betere werkwijze, als we de nesten willen controleren is : *De verzorger kan de pop van het nest lokken door een klein beetje krachtvoer te verstrekken, het lokaal te verlaten en iets later terug te komen. Ook kunnen we aan de gebroken schalen zien dat er jonge vogels zijn. Een andere werkwijze die door vele liefhebbers wordt toegepast is het “rapen van de*

eieren" en terugplaatsen na het leggen van het laatste ei. Voor verzorgers die een drukke beroepsbezigheid hebben, is deze werkwijze af te raden. In hun jacht worden eieren foutief teruggeplaatst en soms wordt wel eens een ei gebroken.

b. Het ringen van de jonge vogeltjes.

Het ringen is onvermijdelijk om zijn kweek te kennen en te onderscheiden.

Op de ring zijn alle gegevens aangebracht die de vogel gans zijn leven zal bij zich dragen: 001 (*ringnummer*) 123 (*stamnummer van de liefhebber*), 12 (*het jaar dat de vogel gekweekt is*), KBS (*naam van de vereniging*); en dat alles op een klein ringetje van 2,9 mm diameter, maar deze gegevens maken dat iedere vogel uniek is en dat het onmogelijk is op deze wereld nog een gelijke ring te vinden.

Wanneer ringen?

Er is geen precieze dag aan te duiden, want het hangt af van:

- als de pop de jongen goed en/of voldoende voedt
- als de jongen er genoeg of minder van kunnen genieten.

Dus het kan gebeuren dat je moet ringen na 5 dagen of misschien na 8 dagen.

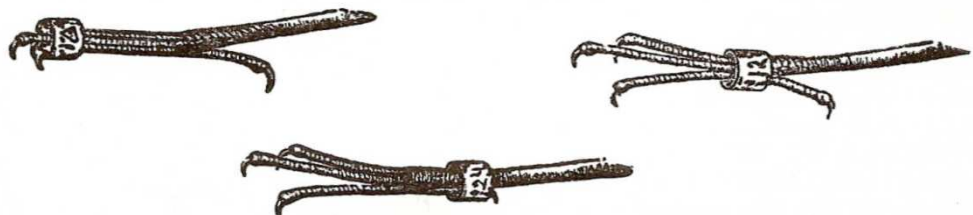
Ring toch niet te laat want dan is het mogelijk dat de ring niet meer over de tenen of het gewricht geraakt.

Ring ook niet te vroeg, want de pop kuist haar nest zeker een aantal dagen en dan neemt ze de ring als een stukje vuil of uitwerpsel en wordt de ring en het jong samen uit het nest geworpen. Een goed moment is als de jongen hun uitwerpselen op en over de rand van het nest werpen. Als je iets te laat bent, gebruik dan een beetje uitwerpselen op de drie teentjes, zodat ze wat samenkleven; zodoende kan je gemakkelijker de ring geleiden.

Je begint met de achterste teen volledig naar achteren te duwen en breng je de ring over de drie andere samengevoegde teentjes en schuif de ring er voorzichtig over tot aan het pootgewricht.

Dan bevochtig je het gewricht met olie en duw je voorzichtig de ring over het gewricht.

Je duwt zachtjes de ring tot aan de elleboog en je trekt de duim naar voren uit de ring. De duim (achterteen) vervoegt de drie teentjes en klaar is kees.

Bijlage : De voeding van onze vogels

De bijzonderste voedingsstoffen die voor onze kanaries in aanmerking komen, zijn de volgende:

- 1) Animalische (dierlijke) stoffen: eivoeder, spek, mierenieren, gemalen meikevers, meelwormen en levertraan.
- 2) Zaden: oliehoudende zaden zoals: raapzaad, kempzaad, maanzaad, lijnzaad en negerzaad;
meelhoudende zaden zoals: witzaad (kanariezaad), haver, gierst, slazaad en boekweit.
- 3) Minerale stoffen: zand, kalk, krijt, eierenschelpen, sepiaschelpen, oesterschelpen, mineraal- en voedingszouten.
- 4) Groenvoeders: vogelmuur, spinazie, salade, witlof, komkommer, vijgen, bananen, appel, peer
....
- 5) Eierenbeschuit en eierenbrood.
- 6) Steeds vers drinkwater op kamertemperatuur.

Zoet raapzaad is het hoofdvoedsel voor onze Harzerkanaries. Aangezien dat zaad niet genoeg vitamines bevat, geven we onze vogels nog gemengde zaden, naargelang het jaargetijde. Alle mengsels hierna vermeld dienen niet naar de letter opgevat te worden, ze dienen slechts als **aanwijzing**. Ieder zal zelf spoedig bemerken en vaststellen hoe de vork aan de steel zit.

- a) **Koud overwinterde kweekwifjes geve men per kilogram:**
kempzaad: 150 gr, maanzaad: 100 gr, gepelde haver: 50 gr, negerzaad: 300gr, witzaad: 300 gr, lijnzaad: 100 gr.
- b) **Tijdens de kweek moet de spijskaart iets meer gevuld zijn:**
witzaad: 400 gr, negerzaad: 250 gr, gepelde haver: 100 gr, maanzaad: 50 gr, gebroken boekweit: 25 gr, slazaad: 25 gr, lijnzaad: 50 gr, witte gierst: 50 gr, kempzaad: 50 gr.
- c) **Jonge vogels in de vlucht (buiten zoet raapzaad):**
witzaad: 900 gr, slazaad: 50 gr, maanzaad: 50 gr.
- d) **Tijdens de rui geve men aan de vogels (buiten zoet raapzaad):**
witzaad: 600 gr, kempzaad: 200 gr, lijnzaad: 10 gr, witte gierst: 50 gr, gebroken boekweit: 50 gr, en natuurlijk dagelijks wat licht eivoeder en gekookte reuzel;
- e) **Tijdens de zangontwikkeling der jonge mannetjes geve men in kleine dagelijkse rantsoenen (buiten zoet raapzaad):**
witzaad: 500 gr, negerzaad: 200 gr, gepelde haver: 75 gr, slazaad: 75 gr, maanzaad: 100 gr, lijnzaad: 50 gr.

Het zoet raapzaad wordt nooit bij het gemengd zaad gevoegd, maar men geve het steeds afzonderlijk en zoveel de vogels lusten. Men moet wel het zoet raapzaad proeven en het moet zoet en als een okkernoot smaken; dus zeker niet bitter zijn.

Dit artikel komt uit een "Canaria" 1954 en is nog steeds actueel.

Men bemerkt dat onze "voorlopers" er heel wat energie in staken en kennis bij het kweken van de harzer zeker van doen was.